

Meghívott szimpózium

A NEMZETKÖZI KONTEXTUSTÓL AZ AUTIZMUSSEL ÉLŐ GYERMEKEK ÉS FELNŐTTEK TÁMOGATÁSÁNAK HAZAI GYAKORLATÁIG

Elnök: Szekeres Ágota

Eötvös Loránd Tudományegyetem, Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar

Opponens: Kasik László

Szegedi Tudományegyetem, Neveléstudományi Intézet

Multidiszciplináris kutatócsoportunk célja az, hogy támogassuk az autizmussal élő személyek oktatási – és ezzel szoros összefüggésben – társadalmi részvételét. 2016 és 2021 között (1) az autizmussal élő gyermekek és felnőttek, illetve szüleik életminőségének, a szülők pszichológiai jóllétének és megküzdésének feltárását tűztük ki célul, (2) elkészítettünk egy evidenciaalapú, intervenció programot (Csillagbusz Inklúziós Intervenció Program, CsIIP), valamint (3) konzorciumi partnerként részt vettünk a DATA digitális támogató rendszer fejlesztésében, ami az autizmussal élő gyermekek és felnőttek autonómiáját és ezzel társadalmi részvételét segíti. 2022–2025 között kutatócsoportunk fő célja korszerű, tudományos evidenciákon alapuló pedagógiai módszertanok kialakítása sajátos nevelési igényű (elsősorban autizmussal élő és intellektuális képességzavarral élő, többségi környezetben tanuló) gyermekek autonómiájának és részvételének iskolai támogatásához a DATA digitális támogató rendszer segítségével. A szimpózium keretein belül korábbi és jelen munkáinkból három témát mutatunk be a szakirodalmi és empirikus kutatómunkától a hétköznapi, gyakorlati támogatásig. Az első előadásban szisztematikus szakirodalmi áttekintésük eredményeit foglalják össze a szerzők, melyeket a PRISMA irányelvek alapján végeztek el. Szülői perspektívából ismerhetjük meg az autizmusellátáshoz való hozzáférés támogató és akadályozó tényezőit. A szerzők kiemelik, hogy a sokszínű kulturális kontextus és ellátási rendszer ellenére az eredmények számos hasonlóságot mutattak, jobbra földrajzi és kulturális környezettől függetlenül jellemző az ellátás egyenetlensége. A második előadásban ismét a szülői perspektíva kerül a fókuszba. Hét ország (Ausztrália, Egyesült Királyság, Malajzia, Magyarország, Románia, Spanyolország, Szingapúr) részvételével vizsgálták meg az autizmussal élő gyermekek/ fiatalok szüleinek életminőségét (*Quality of Life in Autism, QoLA*). Az összehasonlító elemzést követően megismerhetjük a hazai nagymintás kutatás eredményeit is, melyekből kiderül, mely (ellátással összefüggő) tényezők hatnak jelentősen a szülők életminőségére. A harmadik előadásban bemutatjuk a DATA-t, azt a komplex, individualizálható digitális támogató rendszert, amely a mindennapi élethelyzetek és tevékenységek hatékonyabb szervezésében, önállóbb kivitelezésében nyújthat segítséget nemcsak az autizmussal élő gyerekek és felnőttek, hanem más sajátos nevelési igényű csoportok számára is. Azt reméljük, hogy feltáró kutatásaink, módszertani fejlesztéseink és alkalmazott kutatásaink ténylegesen hozzájárulnak az autizmussal élő gyermekek, fiatalok és felnőttek jobb színvonalú ellátásához, a valódi társadalmi részvételhez és a megértésen alapuló befogadáshoz.

A kutatást a Magyar Tudományos Akadémia Tantárgy-pedagógiai Kutatási Programja, illetve Közoktatás-fejlesztési Kutatási Programja támogatta.